

V Bruselu dne 18.4.2013
COM(2013) 209 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o fungování memoranda o porozumění týkajícího se prodeje padělaného zboží přes internet

(Text s významem pro EHP)

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o fungování memoranda o porozumění týkajícího se prodeje padělaného zboží přes internet

(Text s významem pro EHP)

OBSAH

1.	Úvod.....	4
2.	Memorandum o porozumění	5
2.1.	Nový společný přístup.....	5
2.2.	Oblast působnosti a struktura memoranda o porozumění	5
2.3.	Samoregulace na základě memoranda o porozumění	7
3.	Fungování a dopad memoranda o porozumění	8
3.1.	Fungování memoranda o porozumění.....	8
3.2.	Postupy oznamování a odstraňování nedovoleného obsahu – základní kámen memoranda o porozumění.....	8
3.3.	Proaktivní a preventivní opatření – klíčový prvek účinného boje proti padělkům	10
3.4.	Recidivisté.....	11
3.5.	Spolupráce, včetně sdílení informací	13
3.6.	Spotřebitelská důvěra, informování a ochrana spotřebitele	13
3.7.	Vnější komunikace a zvyšování informovanosti	14
3.8.	Měření výsledků memoranda o porozumění.....	15
4.	Další postup.....	16
	Příloha: Seznam internetových stránek a obchodních značek, na něž se vztahuje memorandum o porozumění.....	18
	Obchodní značky, na něž se vztahuje memorandum o porozumění	18
	Internetové stránky, na něž se vztahuje memorandum o porozumění	20

1. Úvod

Tato zpráva hodnotí fungování memoranda o porozumění týkajícího se prodeje padělaného zboží přes internet (květen 2011) (dále jen „memorandum o porozumění“ nebo „memorandum“)¹.

Prodej padělaného zboží přes internet má negativní dopad a škodí všem legitimním zúčastněným stranám, včetně internetových platforem, držitelů práv duševního vlastnictví a hlavně spotřebitelů. Obchodování s padělkem na internetu je **dynamický jev, který se neustále vyvíjí** a přizpůsobuje se novým obchodním modelům. Nelegální obchodníci s padělkem jsou rafinovaní a podnikají kroky v reakci na strategie ochrany proti padělkům.

Účelem memoranda o porozumění je zavést kodex zásad boje proti prodeji padělaného zboží přes internet a zintenzivnit spolupráci mezi jeho signatáři, aby mohli účinně reagovat na tuto neustálou hrozbu. Společně uznaným východiskem je, že **spolupráce je mnohem lepší než spory**, které nezvyšují účinnost trhu ani nepodporují důvěru spotřebitelů. Hlavním cílem je přitom posílit důvěru v trh. Na podporu **důvěry v internetový trh** memorandum stanoví podrobná opatření proti nabídkám padělaného zboží na internetu a zavádí **lepší ochranu spotřebitelů**, kteří si neúmyslně koupí padělek.

Memorandum se vztahuje na hlavní platformy elektronického obchodu a významné značky v oblasti běžného spotřebního zboží, spotřební elektroniky, módy, luxusního zboží, sportovních potřeb, filmů, softwaru, her a hraček, které všechny působí na celosvětové i regionální úrovni².

Během období pro posouzení fungování memoranda³ se signatáři pravidelně scházeli. Shrnutí těchto setkání byla zveřejněna na internetových stránkách Generálního ředitelství pro vnitřní trh a služby⁴.

Tato zpráva analyzuje pokrok, uplatňování a fungování memoranda o porozumění a zabývá se hodnocením signatářů, pokud jde o jeho účinnost z hlediska omezení internetového prodeje padělaného zboží v rámci EU. Zaměřuje se výhradně na uvedené memorandum a netýká se souvisejících obecných politických otázek.

Zpráva ukazuje, že přístup, jenž byl v memorandu přijat, **funguje, ale zdůrazňuje také, že internetové platformy a držitelé práv musí být i nadále ostražití a pozorní**. Závěrem konstatuje, že memorandum o porozumění by mělo pokračovat další dva roky a že by měl být

¹ V souladu s článkem 41 memoranda o porozumění, http://ec.europa.eu/internal_market/iprenforcement/docs/memorandum_04052011_en.pdf.

² Signatáři memoranda o porozumění jsou: skupina Adidas, AIM (evropská asociace značek), Allianz Deutscher Produzenten — Film & Fernsehen e.V., skupina Amer Sports, ACG (skupina pro boj proti padělkům), Amazon, BIEM (mezinárodní úřad společností spravující práva k mechanickému zaznamenávání a reprodukci hudebních děl), Burberry, BASCAP (podnikatelská iniciativa k zastavení padělání a pirátství), eBay, EURATEX (evropská textilní a oděvní konfederace), FSPA (federace sportovních a herních asociací), Federazione Moda Italia, FESI (federace evropského sportovního průmyslu), Gant AB, Bundesverband der Schuhindustrie e.V., ISFE (federace pro interaktivní software), IVF (mezinárodní federace videa), AICE (italské sdružení zahraničního obchodu), Lacoste, skupina Lego, skupina LVMH, Mattel Inc, Microsoft, skupina MIH, filmová asociace (MPA) EMEA, Nike, Nokia, skupina Price-Minister – Rakuten, Procter & Gamble, Richemont, SACG (švédská skupina pro boj proti padělkům) a Unilever.

³ Článek 40 memoranda o porozumění stanoví, že po podpisu memoranda (4. května 2011) bude následovat období dvanácti měsíců pro posouzení. I když byla doba určená pro posouzení původně stanovena na dvanáct měsíců, signatáři se jednomyslně dohodli na jejím prodloužení o dalších šest měsíců, aby bylo možné komplexně prověřit všechna opatření, jež memorandum zavádí.

⁴ http://ec.europa.eu/internal_market/iprenforcement/stakeholders/index_en.htm.

rozšířen počet signatářů. Komise zvažuje další opatření zaměřená na boj proti padělkům v širším měřítku a během tohoto roku může v této souvislosti navrhnout iniciativu.

2. MEMORANDUM O POROZUMĚNÍ

2.1. Nový společný přístup

Ve sdělení z roku 2009 o posílení dodržování práv duševního vlastnictví na vnitřním trhu⁵ i ve sdělení z roku 2011 o jednotném trhu práv duševního vlastnictví⁶ Komise klade důraz na to, jak je pro boj proti padělkům důležité, aby držitelé práv duševního vlastnictví a další zúčastněné strany, např. internetové platformy, velkoobchodníci, maloobchodníci, spotřebitelé a obchodní sdružení, zaujali přístup založený na dobrovolnosti a spolupráci.

Sdělení z roku 2009 uvádí, že převládajícím přístupem zúčastněných stran působících v rychle se vyvíjejícím prostředí technologií a obchodu by se **místo sporů** měla stát **spolupráce**. Jako pracovní metoda, jež by mohla vést k dosažení dobrovolných dohod, byla navržena **jednání zúčastněných stran**, tj. konstruktivní dialogy se zaměřením na konkrétní problémy a proveditelná a praktická řešení, která musí být realistická, vyvážená, přiměřená a spravedlivá pro všechny, jichž se týkají. Tento společný, inkluzivní a angažovaný přístup je v souladu s agendou Komise pro zlepšování právní úpravy.

V souvislosti s tímto memorandem se Evropská komise ujala nové úlohy zprostředkovatele dialogů zúčastněných stran tím, že poskytuje správní a logistickou podporu a případně zajišťuje spravedlivou rovnováhu mezi různými zájmy, o něž se jedná, zejména s ohledem na zákonná práva a oprávněná očekávání občanů EU.

Evropská komise ve své úloze zprostředkovatele rovněž dohlíží na to, aby tyto dialogy a případné následné dohody byly transparentní a plně v souladu se stávajícím právním rámcem a aby se důsledně dodržovaly základní práva a svobody.

Jak Evropský parlament⁷, tak Rada⁸ Komisi v tomto přístupu podpořily.

Společný přístup byl poprvé uplatněn, když Komise zahájila dialog zúčastněných stran o internetovém prodeji padělaného zboží, jehož výsledkem bylo memorandum o porozumění, na němž se podílí 33 společností a obchodních sdružení a které se vztahuje na 39 různých internetových stránek.

2.2. Oblast působnosti a struktura memoranda o porozumění

Obchodování na internetu skýtá podnikům a spotřebitelům nebývalé možnosti nákupu a prodeje zboží na vnitrostátní úrovni, přes hranice v rámci vnitřního trhu i na mezinárodní úrovni. Na vnitřním trhu internet přispívá k omezení přeshraničních překážek obchodu.

Internet se však bohužel stal také jedním z hlavních způsobů šíření padělků. Elektronické obchodování prostřednictvím internetových platforem probíhá většinou zcela v mezích zákona, ale výhod elektronického obchodu využívají i nelegální nebo podvodní obchodníci

⁵ KOM(2009) 467 v konečném znění ze dne 11. září 2009: Posílení dodržování práv duševního vlastnictví na vnitřním trhu.

⁶ KOM(2011) 287 v konečném znění ze dne 24. května 2011: Jednotný trh práv duševního vlastnictví – Podpora kreativity a inovací za účelem zajištění hospodářského růstu, vysoce kvalitních pracovních míst a prvotřídních výrobků a služeb v Evropě.

⁷ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 22. září 2010 o dodržování práv duševního vlastnictví na vnitřním trhu:
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=CS&reference=P7-TA-2010-0340>.

⁸ Usnesení Rady ze dne 1. března 2010 o posílení dodržování práv duševního vlastnictví na vnitřním trhu (Úř. věst. C 56, 6.3.2010, s. 1).

s padělky, kteří na internetu nabízejí padělané výrobky přímo spotřebitelům. Signatáři memoranda například upozorňují na novou generaci (malých) prodejců padělků, kteří kupují padělky v nevelkém množství levně na internetových stránkách nebo prostřednictvím tradičnějších distribučních kanálů a následně je na internetu opět nabízejí k prodeji. Původní prodejce padělků ani samotné padělané zboží se nezbytně nenachází na území EU. V důsledku toho se oběťmi obchodníků s padělky mohou stát legální internetové platformy a držitelé práv, kteří nabízejí služby prodávajícím a kupujícím, a poškození jsou spotřebitelé, držitelé práv, poskytovatelé služeb elektronického obchodu, hospodářství i celá společnost.

Internetové platformy a držitelé práv podnikali proti nabídkám padělaného zboží na internetu již před podepsáním memoranda určité kroky, ale po zahájení jednání zúčastněných stran zavládlo obecné přesvědčení, že je možné učinit více.

Memorandum o porozumění se zaměřuje na **narušení a zamezení nabídek padělků na trhu**, tj. usiluje o to, aby byly nabídky padělaného zboží z internetu co nejdříve odstraněny. Stanoví přiměřená, odrazující opatření vůči těm, kteří se opakovaně pokoušejí o prodej padělků, a snaží se rovněž dosáhnout lepší ochrany spotřebitelů, kteří neúmyslně koupí padělek, a legálních prodejců zboží, kteří mohou mít pocit, že když chtějí nabídnout k prodeji na internetu určitý produkt, čelí nepřiměřeným omezením/zpožděním.

Memorandum o porozumění prosazuje strategii založenou na třech obranných mechanismech. Jejich cílem je zajistit, aby se na internetu neobjevovaly nedovolené nabídky, a pokud se tam přesto nějaké objeví, aby byly odstraněny co nejdříve a v každém případě dost rychle na to, aby se zamezilo uskutečnění dalších transakcí. Všechna tato opatření se uplatňují současně a v reálném čase.

Za prvé, je velmi důležité, aby zákazníci, tj. prodejci a kupující, **cháпали fenomén padělání, jaká rizika s sebou nese pro spotřebitele a jakým způsobem poškozuje držitele práv**. Zákazníci se mohou na boji proti padělkům aktivně podílet. Internetové platformy se za tímto účelem zavázaly **poskytovat potenciálním prodejcům a kupujícím** ve snadno přístupné formě a případně ve spolupráci s držiteli práv vhodné **informace**. Měly by vysvětlit, že nabízet padělky je protiprávní, a navrhnout opatření, která by kupující měli přijmout, aby se vyhnuli jejich nákupu. Dobře informovaní prodejci na internetových platformách by se měli zavázat, že takové zboží nebudou nabízet. Dobře informovaní spotřebitelé by měli vědět, jaké nástroje a postupy mají použít, pokud koupí padělané zboží. Memorandum je v plném souladu s nedávným programem Komise pro spotřebitele, podle něhož mají v zájmu posílení ochrany spotřebitele zprostředkovatelé a obchodníci přejít od pouhého dodržování právních předpisů k zavedení samoregulačních opatření⁹.

Druhý obranný mechanismus zahrnuje „**proaktivní a preventivní opatření**“, která by měla představovat včasnou a adekvátní reakci na pokusy prodávat padělky, a to buď dříve, než jsou nabídnuty veřejnosti k prodeji, nebo krátce poté. Přijetím těchto opatření usilují držitelé práv a internetové platformy o omezení množství nabídek padělaného zboží na internetu. Opatření mohou být technického a/nebo procedurálního rázu a často vyžadují lidský zásah. Jsou často specifická pro jednotlivé obchodní modely a druhy organizace držitelů práv a/nebo internetových platform. Jedním z proaktivních a preventivních opatření je prověrka prodejců, než mohou začít prodávat na internetové platformě, případně soustavné posuzování činnosti některých z nich. Účinná proaktivní a preventivní opatření jsou často komplikovaná a vyžadují značné zdroje a efektivní spolupráci mezi držiteli práv a internetovými platformami. **Proaktivní a preventivní opatření mají za cíl zajistit, aby se na internetu neobjevovaly nabídky padělaného zboží.**

⁹ Sdělení Komise „Evropský program pro spotřebitele. Zvýšení důvěry a podpora růstu“ (COM(2012) 225 final).

Za třetí, nabídky padělaného zboží mohou být na internetové platformě zveřejňovány i přes informovanost zákazníků a použití proaktivních a preventivních opatření. V takových případech mohou na tyto nabídky dotyčnou internetovou platformu upozornit držitelé práv a spotřebitelé. Díky tomu může platforma přijmout vhodná opatření včetně odstranění nabídky z dané internetové stránky. **Pro snadné, spravedlivé a rychlé odstraňování nabídek padělaného zboží z internetu se mají používat postupy oznamování a odstraňování nedovoleného obsahu.**

Memorandum o porozumění tato opatření doplňuje tím, že zajišťuje lepší **ochranu spotřebitele**, včetně možnosti získat za určitých podmínek náhradní výrobek nebo finanční vyrovnání. Memorandum zahrnuje také **opatření k odrazení recidivistů, kteří nabízejí padělky na internetu opakovaně**. Signatáři memoranda se zavázali ke spolupráci při odhalování těchto osob. Internetové platformy se zaručily, že budou uplatňovat a prosazovat odrazující opatření v souladu se svými vnitřními pokyny. Postupy proti recidivistům musí být objektivní a přiměřené a musí plně zohledňovat konkrétní okolnosti. Při sdílení informací o těchto osobách se podle memoranda plně respektují právní předpisy týkající se ochrany údajů.

Aby nekupovali padělky, měli by spotřebitelé při nákupech na internetu využívat všech dostupných informací, ačkoli i tak mohou být poškozeni. Mohou být oklamáni nebo neúmyslně koupit padělané zboží, čímž jim vznikne ekonomická či jiná škoda. Memorandum o porozumění obsahuje minimální soubor ustanovení na ochranu spotřebitele. Náhrady za způsobenou ekonomickou či jinou škodu závisí na přístupu jednotlivých signatářů. Spotřebitel může být poškozen také v případě, že je z internetu odstraněna jeho nabídka údajně padělaného zboží, přičemž se ukáže, že k odstranění došlo neprávem.

Memorandum o porozumění rovněž zajišťuje, že během posuzovaného období **nebudou** signatáři **mezi sebou začínat nové spory** ohledně záležitostí, jichž se memorandum týká. Toto moratorium na spory je důležité ustanovení, kterým se klade důraz na vzájemný závazek signatářů v dobré víře spolupracovat.

2.3. Samoregulace na základě memoranda o porozumění

Dosáhnout toho, aby mezi sebou dobrovolně spolupracovalo mnoho zúčastněných stran s různými zájmy a obchodními modely, je často obtížné. Má-li taková spolupráce fungovat, je zapotřebí důvěra, kterou je třeba nějaký čas budovat.

Zásadním krokem k vytvoření atmosféry vzájemné důvěry mezi signatáři se ukázal být proces vedoucí k podpisu memoranda o porozumění i jeho samotné podepsání. Ve strukturovaném dialogu mohly zúčastněné strany navzájem lépe poznat své problémy, jakož i svá technická, organizační a obchodní omezení. **Sjednucujícím faktorem je vzájemná důvěra.** Bez ní je dobrovolná spolupráce odsouzena k neúspěchu.

Další klíčové faktory pro dosažení úspěchu:

- z dobrovolné dohody vyplývá pro každého signatáře jasná pobídka,
- v dohodě jsou obsaženy záruky s cílem chránit základní zájmy každého signatáře, zohlednit různé obchodní modely a obchodní politiky a zajistit právní jistotu k překonání odporu v rámci příslušných organizací,
- dobrovolná dohoda je jasně zaměřená a má dobře vymezený cíl spolu s jednoznačně formulovanými, realistickými povinnostmi, jež jsou přiměřeně rozděleny mezi jednotlivé strany (inteligentní prosazování),
- v rámci společností, jež k dohodě přistoupí, panuje vysoká míra shody a odhodlání,

- dohoda je dostatečně flexibilní, aby ji bylo možné vzhledem k měnícím se okolnostem upravovat bez nutnosti jejího nového sjednání.

Evropská komise v roli zprostředkovatele pomáhala strukturovat dialogy a jednání a posouvat je kupředu a povzbuzovala zúčastněné strany k překonávání překážek. V tomto ohledu může být užitečná i politická podpora ze strany vnitrostátních orgánů a parlamentů.

Vnější transparentnost dohody zvyšuje její důvěryhodnost a je zárukou odpovědnosti a pocitu povinnosti vůči zúčastněným stranám, vnitrostátním orgánům a parlamentům, jakož i celé společnosti. Může rovněž fungovat jako podnět pro další zúčastněné strany, aby se přidaly k dobrovolné dohodě a přijaly za své osvědčené postupy, které prosazuje.

3. FUNGOVÁNÍ A DOPAD MEMORANDA O POROZUMĚNÍ

3.1. Fungování memoranda o porozumění

Memorandum o porozumění se omezuje na signatáře, kteří poskytují služby a zboží v EU/EHP. Pro přesné vymezení oblasti působnosti memoranda signatáři určili internetové stránky a obchodní značky, jichž se týká (viz příloha).

Byl sestaven seznam **kontaktních míst**, který má usnadňovat komunikaci signatářů o otázkách souvisejících s memorandem a umožňovat přímé operační kontakty mezi zaměstnanci držitelů práv odpovědnými za ochranu značky v různých členských státech a stránkami provozovanými internetovými platformami.

Dostupnost těchto základních informací, jež jsou běžně k dispozici a jsou pravidelně aktualizovány, pomohla signatářům při uplatňování memoranda v praxi. O memorandu a jeho potenciálu a možnostech se díky dostupným informacím dozvěděly také místní organizace signatářů.

Internetové platformy a držitelé práv pořádali **dvoustranná setkání** s cílem navazovat kontakty, vyměňovat si informace a projednávat operační otázky. Tato setkání – spolu s důsledným využíváním příslušných programů internetových platforem pro ochranu práv – signatářům umožnila sdílet poznatky, zjišťovat trendy a v důsledku toho urychlit odstraňování podezřelých nabídek, čímž se zlepšila prevence.

Obecně se signatáři vyjádřili v tom smyslu, že se díky memorandu mezi nimi výrazně **zlepšila komunikace**, což usnadnilo spolupráci. V několika případech se signatáři dohodli na společném postupu, např. když bylo třeba rychle reagovat na případy náhlého zvýšení počtu konkrétních padělků.

3.2. Postupy oznamování a odstraňování nedovoleného obsahu – základní kámen memoranda o porozumění

Všichni signatáři mají za to, že postupy oznamování a odstraňování nedovoleného obsahu jsou opatření, bez nichž se boj proti prodeji padělků na internetu neobejde. V rámci tohoto memoranda pravidla pro oznamování a odstraňování nedovoleného obsahu stanoví:

- a) mechanismus pro odstraňování jednotlivých nabídek údajných padělků ze stránek internetových platforem a
- b) mechanismus pro upozorňování internetových platforem na uživatele prodávající padělky (oznámení zaměřená na prodejce).

Jedná se o hlavní nástroj, který je třeba použít, když se na internetu objeví údajně nedovolené nabídky. Jak signatáři konstatovali, memorandum o porozumění prokázalo užitečnost tohoto nástroje. Pravidla pro oznamování a odstraňování nedovoleného obsahu by neměla být příliš

normativní a musí zahrnovat určité mechanismy pro řešení zneužití systému. Společnosti vypracovaly vlastní „na míru šité“ metody k řešení porušení práv na svých internetových stránkách.

Signatáři uvedli, že internetové platformy dostávají každoročně tisíce oznámení nedovoleného obsahu a žádostí o jeho odstranění na základě nejrůznějších důvodů. V rámci memoranda mají postupy oznamování a odstraňování nedovoleného obsahu – v souladu s *acquis* EU¹⁰ – za cíl odstraňovat nabídky údajně padělaného zboží ze stránek internetových platform včasným, účinným a účelným způsobem.

Aby mohli držitelé práv a další dotčené osoby a organizace oznamovat údajné padělky, měly všechny internetové platformy mechanismus oznamování a odstraňování nedovoleného obsahu již před podepsáním memoranda. Některé z těchto mechanismů bylo možné na dotyčných internetových stránkách nalézt snadno, ale u mnoha jiných systémů se zdálo, že nefungují dostatečně dobře. Dokonce ani tyto dostupné způsoby oznamování a odstraňování nedovoleného obsahu navíc nevyužívali všichni držitelé práv. Oznámení byla neúplná, málo konkrétní, obtížně zpracovatelná a někdy se zaměřovala na jednotlivé produkty, ale také na celé katalogy produktů. Opatření přijatá v reakci na oznámení se u různých internetových platform lišila a ne vždy se držitelům práv, kteří oznámení podali, zdála dostatečná. Nabídky často nebyly vůbec odstraněny, jejich odstranění trvalo příliš dlouho nebo se po odstranění zase brzy objevily.

Po podepsání memoranda některé internetové platformy uvádějí, že na odstranění nabídky z internetu potřebují maximálně 24 hodin, i když příležitostně to může být až 48 hodin; jiným totéž trvá 2–5 hodin. Další platformy tvrdí, že sporné nabídky z internetu zmizí v tentýž den nebo hned následující den ráno. Držitelé práv však upozornili na rozdílnou rychlost zpracování oznámení stejnou internetovou platformou v různých členských státech.

Internetové platformy rovněž uvedly, že zaznamenaly velké rozdíly v průměrném počtu oznámení nabídek padělků, jež v různých měsících podávají určití držitelé práv (tento počet se pohybuje od jednoho do několika set oznámení za měsíc). Od vstupu memoranda v platnost jen velmi zřídka odmítají žádosti o odstranění obsahu a zřídka musí žádat o dodatečné informace ke zpracování oznámení: žádosti o doplňující informace se obvykle týkají oznámení, jež podali držitelé práv, kteří žádají o odstranění obsahu poprvé. Někteří držitelé práv se domnívají, že v určitých případech byly požadovány zbytečné podrobnosti. Po odstranění údajně nedovolené nabídky z internetu internetová platforma mimo jiné informuje dotyčného prodejce a oznámí mu rovněž důvody pro odstranění jeho nabídky.

Oznámení týkající se uživatelů prodávajících padělky jsou oproti oznámením o konkrétních nabídkách poměrně vzácná. U oznámení zaměřených na prodejce je téměř vždy před přijetím rozhodnutí nutné dodatečně šetřit jednotlivé nabídky tohoto prodejce, což je obecně vnímáno jako zdlouhavý proces. Jelikož recidivisté (prodejci, u nichž bylo zjištěno, že nejednají v dobré víře) budou v každém případě sankcionováni (na základě oznámení týkajících se konkrétních nabídek), nezdá se, že by oznámení zaměřená na prodejce přinášela významné výhody. Jistý držitel práv na druhou stranu uvedl, že zatímco spolupráce v rámci oznamování a odstraňování jednotlivých nabídek funguje účinně, to, do jaké míry internetové platformy podnikají kroky v reakci na oznámení o prodejcích padělků, zůstává nejasné.

Podmínky používané jednotlivými internetovými platformami jasně zakazují prodej produktů, jež porušují práva třetích stran. Objasňují také, že produkty, jež tato práva porušují, budou odstraněny. Na některých internetových platformách mohou držitelé práv pro oznámení využívat formuláře, které však nejsou nijak zvlášť podrobné a jsou hlavně určeny pro držitele

¹⁰ Směrnice 2000/31/ES, kapitola II oddíl 4 (Úř. věst. L 178, 17.7.2000, s. 1).

práv, kteří nejsou signatáři memoranda o porozumění. Samotné zpracování oznámení je interní proces, ale větší internetové platformy nabízejí ke zvolenému postupu online vysvětlení. Tato vysvětlení mají sloužit pro informaci, zejména držitelům práv, kteří nejsou signatáři memoranda. Mohou se objevovat také v programu internetové platformy pro ochranu práv či v rámci „Nápovědy“ na konkrétní internetové stránce.

Od vstupu memoranda v platnost došlo podle všech signatářů ke zlepšení ve všech oblastech oznamování a odstraňování nedovoleného obsahu. Několik internetových platform v tomto ohledu své nástroje a postupy přezkoumalo a často zefektivnilo. Jedna z nich svůj proces oznamování a odstraňování přepracovala a zavedla společný postup na všech svých evropských internetových stránkách¹¹.

Podle držitelů práv nyní fungují postupy oznamování a odstraňování nedovoleného obsahu na stránkách internetových platform patřících k memorandu obecně vzato dobře¹². Spravování monitorovacích programů je však pro držitele práv často nákladné.

3.3. Proaktivní a preventivní opatření – klíčový prvek účinného boje proti padělkům

Proaktivní a preventivní opatření jsou opatření a postupy, s jejichž pomocí mohou internetové platformy a držitelé práv předcházet tomu, aby se na internetu objevovaly nedovolené nabídky, nebo mohou omezit jejich dostupnost jen na krátkou dobu. Tyto postupy a opatření byly rozdílné nejen v případě různých signatářů, ale někdy dokonce i v případě různých stránek stejné internetové platformy.

Podle signatářů se zdá, že k řešení problému prodeje padělků na internetových trzích **nestačí jen čekat na oznámení a reagovat na ně**. V boji proti padělkům na internetu jsou neméně důležité adekvátní proaktivní záruky, že na internetových trzích nebudou padělky nabízeny k prodeji.

Proaktivní a preventivní opatření výrazně závisí na jednotlivých obchodních modelech a praktikách dotyčných internetových platform a držitelů práv. Jsou jedním ze způsobů, jak se mohou internetové platformy odlišovat od svých konkurentů na trhu. Do značné míry mohou ovlivnit spokojenost zákazníků a spotřebitelskou důvěru v nabídky na konkrétní internetové stránce. Některé internetové platformy jsou v otázce svých opatření poměrně transparentní. Zástupci platform rovněž uvedli, že aby proaktivní a preventivní opatření byla stále účinná, musí být často důmyslná a mít schopnost rychle se přizpůsobovat měnícím se okolnostem. Z toho důvodu je jejich realizace mnohdy nákladná. Co se týče držitelů práv, patří tato opatření mezi jejich opatření na ochranu značky a mají úzkou souvislost s jejich strategiemi pro ochranu značky a činnostmi v této oblasti.

Všichni signatáři opakovaně zdůrazňovali, že v **zájmu zajištění účinnosti proaktivních a preventivních opatření má klíčový význam sdílení informací mezi držiteli práv a internetovými platformami**. Několik signatářů postřehlo, že jak se zdá, mění se účinnost proaktivních a preventivních opatření v čase i napříč různými stránkami internetových platform, což ovšem není vzhledem k pružnosti a přizpůsobivosti osob, jež se snaží prodávat padělky, překvapivé. Svědčí to o tom, že signatáři musí být neustále ostražití, a podtrhuje to nutnost trvalé spolupráce.

¹¹ Díky tomuto společnému postupu mohla daná internetová platforma zahrnout do působnosti memoranda další internetové stránky.

¹² Tento závěr platí výhradně pro oznamování a odstraňování nedovoleného obsahu v souvislosti s tímto memorandem o porozumění a netýká se nijak fungování příslušných postupů, pokud jde o jiné oblasti nedovoleného obsahu či internetové platformy, jež nejsou signatáři memoranda. Zejména jím nejsou dotčeny závěry Komise v souvislosti s iniciativou o postupech, jimiž se řídí oznamování a zásahy (http://ec.europa.eu/internal_market/e-commerce/notice-and-action/index_en.htm).

Jeden signatář uvedl, že v návaznosti na podepsání memoranda o porozumění došlo ke zvýšení investic do proaktivních a preventivních opatření a bylo dosaženo hmatatelných výsledků. Jedna internetová platforma poukazovala na to, že potenciálně problematické nabídky nyní odstraňuje častěji dobrovolně a z vlastní iniciativy než v reakci na oznámení¹³.

Proaktivní a preventivní opatření mohou být nejrůznějšího druhu: od technických opatření, kdy jsou internetové platformy například schopny odhalit použití určitých klíčových slov nebo dosud nezveřejněného obsahu v nabídkách, po sdílení informací mezi internetovými platformami o indikátorech poukazujících na padělané produkty a o způsobu práce prodejců padělků. Některé internetové platformy uvedly, že mají technologie pro odhalování nedovolených nabídek a že tyto nabídky preventivně odstraňují.

Někteří signatáři vyjádřili obavy, že kvůli proaktivním opatřením k zamezení prodeje padělaného zboží by se mohlo mít za to, že jsou účinně seznámeni s protiprávní činností, což by je vyřazovalo z režimu ochrany před odpovědností podle směrnice o elektronickém obchodu.

3.4. Recidivisté

Podle odstavce 35 memoranda o porozumění mají internetové platformy věnovat pozornost oznámením o recidivistech a uplatňovat a prosazovat vůči těmto osobám politiku odrazování.

Postupy různých internetových platform vůči recidivistům obecně předpokládají použití odrazujících opatření (např. dočasné pozastavení účtu), jež jsou zaměřena proti prodejci (a ne jen proti příslušné nabídce) po druhém porušení pravidel. Pokud se zjistí, že prodejce opět nabízí padělané zboží, lze uplatnit přísnější odrazující opatření. Všechny internetové platformy zavedly opatření, kterými mohou zabránit zablokovaným prodejcům v opětovné registraci.

Odrážující opatření jsou důležitá a dokonce nezbytná, avšak internetové platformy tvrdí, že opakované porušování práv je možné řešit i jinými způsoby než jen pozastavením uživatelského účtu; jedná se např. o osvětu, bezpečnostní opatření, faktory snižující motivaci k porušování pravidel či omezení.

Postupy odrazování jsou objasněny v podmínkách internetové platformy na příslušné internetové stránce. Některé internetové platformy navíc uvádí přehled těchto postupů v jiných částech internetových stránek, jako je program pro ochranu práv či „Nápověda“.

Internetové platformy neuplatňují politiku odrazování automaticky. Někdy jsou nutné individuální korekce, které se využívají podle konkrétních okolností. Prodejce, který zjevně nejedná v dobré víře, může být okamžitě zablokovan, zatímco recidivista, jenž poprvé porušil pravidla nepříliš závažným způsobem před dlouhou dobou, může být před pozastavením účtu znovu varován. Některé internetové platformy porušovatele trestají výhradně na základě posouzení jednotlivých případů, i když s podobnými výsledky a účinností. **Při rozhodování o tom, jaká odrazující opatření by se měla uplatnit, se přihlíží k několika aspektům**, např. k závažnosti porušení pravidel, počtu údajných porušení, opakovanému charakteru porušení, době, která uplynula od předchozího porušení, zpětné vazbě ze strany prodejce, formulaci nabídky, která naznačuje jasný úmysl, rozsahu zákonné činnosti daného subjektu a jinému podezřelému chování, jako je snaha zabránit odhalení. **V důsledku toho nebylo možné definovat odrazující opatření jednotně.**

¹³ Třetí čtvrtletí roku 2011: 65/35, tj. 65 % podezřelých nabídek týkajících se značek signatářů memoranda odstraněných z vlastní iniciativy vs. 35 % nabídek odstraněných v reakci na oznámení. Třetí čtvrtletí roku 2012: 80/20, tj. 80 % podezřelých nabídek týkajících se značek signatářů memoranda odstraněných z vlastní iniciativy vs. 20 % nabídek odstraněných v reakci na oznámení.

Aby bylo možné účinně postupovat proti recidivistům, je opět klíčová komunikace mezi držiteli práv a internetovými platformami. Internetové platformy potřebují od dotčených držitelů práv informace, protože jinak jsou jejich postupy proti recidivistům méně účinné. Některé internetové platformy vyvinuly speciální nástroje pro předávání informací a zpřístupnily je držitelům práv, aby bylo možné snáze si s nimi vyměňovat informace – včetně zpětné vazby pro držitele práv, kteří podali oznámení – a zároveň respektovat oprávněné zájmy dotčených osob.

Odradzující opatření mají na prodejce bezprostřední dopad, ať už se použijí právem, či nikoli. Patří mezi ně: ztráta možnosti prodávat konkrétní produkt, doba strávená na povinném školení nebo dodatečná bezpečnostní opatření; ztráta zvláštního statusu důvěryhodného prodejce, což vede ke snížení spotřebitelské důvěry, a tudíž také k nižším průměrným prodejním cenám; omezení prodeje, jež může mít za následek přebytečné zásoby, ztracené investice a hospodářské ztráty; trvalé pozastavení, které by mohlo ohrozit celý podnik (a tím také jeho zaměstnance a obchodní partnery). **Internetové platformy proto používají odrazující opatření jen nerady a velmi opatrně.**

Postupy proti recidivistům jsou pro držitele práv velmi důležité, protože právě recidivisté jim způsobují největší škody, zejména pokud jsou schopni s použitím klamavých praktik nadále obchodovat s padělkami. **Držitelé práv stále tvrdí, že někteří recidivisté prodávají padělky již poměrně dlouhou dobu pod rozličnými jmény na různých internetových platformách.** Držitelé práv upozorňují internetové platformy na recidivisty na základě svých vlastních šetření, kdy např. zjistí, že se na internetu znovu objevily nabídky, které byly dříve odstraněny. Recidivisty však nemohou vždy odhalit a následně určit mimo jiné z důvodu, že na daných internetových stránkách nejsou k dispozici nástroje pro vyhledávání údajů o prodejcích.

Má se za to, že internetové platformy podnikají proti recidivistům z vlastní iniciativy nebo z podnětu držitelů práv **důraznější opatření než dříve**, avšak spoléhají přitom na vlastní úsudek a zohledňují konkrétní okolnosti případu¹⁴. Ne všechna oznámení o recidivistech proto vedou k pozastavení nebo ukončení účtů. Od vstupu memoranda o porozumění v platnost je politika odrazujících opatření internetových platform a její uplatňování pro držitele práv transparentnější. Některé internetové platformy a držitelé práv si v jednotlivých případech na dvoustranné úrovni vyměňují informace, ale tato praxe se nezdá být běžná.

Všechny internetové platformy zavedly technická a procedurální opatření k odhalování recidivistů a zamezení opětovné registrace zablokovaných uživatelů, kteří opakovaně porušili pravidla, na jejich stránkách. Toto úsilí může být úspěšné jen do jisté míry kvůli skryté taktice prodejců, kteří nejednají v dobré víře. Situaci může zlepšit jen intenzivnější vzájemná výměna informací a přímá spolupráce mezi internetovými platformami a držiteli práv.

Signatáři investují v rámci boje proti recidivistům do příslušných nástrojů a postupů. Toto společné úsilí přináší za poslední rok postupně lepší výsledky. V některých případech bylo dosaženo pozoruhodných úspěchů¹⁵. Ke zlepšení operačních výsledků opatření proti

¹⁴ Jedna internetová platforma ve své výroční zprávě o boji proti padělkům uvedla, že v roce 2011 zablokovala 1 715 účtů, čímž se oproti roku 2010 zvýšil počet zablokování o 14 %. Další internetová platforma ve třetím čtvrtletí roku 2012 zcela vyloučila nebo vážně omezila přístup několika tisíc prodejců zboží signatářů memoranda, což opět znamená ve srovnání se stejným obdobím v předchozím roce nárůst.

¹⁵ Několik držitelů práv zjistilo, že počet recidivistů se na řadě internetových platform snížil. Jeden držitel práv dokonce uvedl, že počet recidivistů, kteří prodávají padělky jeho značek na jedné významné internetové platformě, poklesl o 50 %.

recidivistům může být nicméně užitečné usilovat o lepší vyjasnění jejich praktického provádění.

3.5. Spolupráce, včetně sdílení informací

Pro účinnost proaktivních a preventivních opatření je zásadní spolupráce a sdílení informací. **Všechny internetové platformy přijaly a na svých stránkách zveřejnily politiku, kterou uplatňují v oblasti práv duševního vlastnictví.** Všechny jasně sdělují podrobnosti svých politik. Tyto politiky jsou jasně obsaženy rovněž v podmínkách využívání dotyčných stránek a ve smlouvách s prodejci. Politiku v oblasti práv duševního vlastnictví prosazují všechny internetové platformy.

Několik internetových platform vyvinulo zvláštní programy spolupráce pro ochranu práv, které často tvoří základ intenzivnější spolupráce mezi dotyčnými internetovými platformami a vlastníky obchodních značek obecně. Účast na těchto programech ze strany držitelů práv se liší podle jednotlivých stránek. **Od vstupu memoranda v platnost se k těmto programům v závislosti na svých konkrétních potřebách přidalo několik držitelů práv¹⁶.**

Memorandum o porozumění nebrání signatářům ve výměně jiných nebo podrobnějších informací, například na dvoustranné úrovni a za určitých dodatečných podmínek. Některé internetové platformy zveřejnily statistické analýzy odstraněných nabídek (jak z vlastní iniciativy, tak po obdržení žádosti o jejich odstranění), a jak se ukázalo, tyto informace jsou užitečné. Internetové platformy souhlasily, že v rámci toho, co dovolují platné právní předpisy týkající se ochrany údajů, na vyžádání odhalí totožnost a kontaktní údaje údajných porušovatelů. Pokud jde o tento aspekt memoranda, upozornili signatáři pouze na jeden případ, kdy došlo k problémům¹⁷.

3.6. Spotřebitelská důvěra, informování a ochrana spotřebitele

Spotřebitelská důvěra je klíčovým faktorem úspěšnosti všech signatářů. Všichni signatáři se proto snaží přiměřeně chránit spotřebitele před padělkem a nalézt způsoby kompenzace pro ty, kteří jednají v dobré víře a neúmyslně koupí padělané zboží.

Všechny internetové platformy informují spotřebitele o tom, jak nejlépe bezpečným způsobem využívat jejich služby a dávat si pozor na podezřelé nabídky.

Všechny významné internetové platformy mají systémy náhrady škod. Tyto systémy na ochranu kupujících se však mezi sebou velmi liší z hlediska rozsahu a postupů. Jedna internetová platforma například nabízí plnou záruku proti padělkům a peníze ponechává v úschově, dokud není transakce dokončena k plné spokojenosti kupujícího. Kromě vyrovnání prostřednictvím systému online plateb odškodňují internetové platformy spotřebitele v rámci vlastního programu ochrany kupujícího nebo komplexní politiky vracení peněz. Některé internetové platformy pomáhají spotřebitelům získat peníze zpět od dotyčného prodejce. V této souvislosti je třeba poznamenat, že právní předpisy EU obsahují minimální pravidla

¹⁶ V případě jedné internetové platformy se k programu na ochranu práv nyní přidali všichni držitelé práv. V případě další internetové platformy se přidalo několik držitelů práv vážně postižených prodejem padělků poté, co vstoupilo v platnost memorandum o porozumění; jiní používají postupy pro oznamování a odstraňování nedovoleného obsahu, aniž by formálně dodržovali program na ochranu práv; jen malý počet držitelů práv se ani nedrží programu, ani nepoužívá postupy pro oznamování a odstraňování nedovoleného obsahu.

¹⁷ Pro další informace viz také připomínky evropského inspektora ochrany údajů ze dne 13. září 2012 v rámci veřejné konzultace GR MARKT týkající se postupů pro oznamování a potírání nedovoleného obsahu umístěného na hostitelských serverech poskytovatelů internetových služeb; http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Comments/2012/12-09-13_Comments_DG_MARKT_EN.pdf.

na ochranu spotřebitelů, kteří koupí padělané zboží od profesionálního prodejce. V případech, kdy internetová platforma vystupuje jako profesionální prodejce, dává směrnice 1999/44/ES o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží spotřebiteli právo požádat o výměnu zboží za pravé, a pokud to není možné, nechat si vrátit peníze.

Držitele práv, kteří nejsou nijak zapojeni do určitého prodeje, často kontaktují zklamání spotřebitelé, kteří koupili padělané zboží¹⁸. Nemají samozřejmě obecně povinnost poskytnout náhradu nebo pomoc spotřebiteli, jenž se domáhá nápravy, existuje však několik držitelů práv, kteří v tomto směru vynakládají mimořádné úsilí.

Několik internetových platform systematicky vyzývá spotřebitele k tomu, aby padělky hlásili místním donucovacím orgánům. Některé vnitrostátní orgány, např. orgány pro dohled v oblasti hospodářské soutěže a pro ochranu spotřebitele, obvykle také hlásí údajná porušení ochrany spotřebitele, včetně klamavé reklamy, nekalých obchodních praktik a porušení pravidel pro označování.

Všichni signatáři se shodli na tom, že jedním z hlavních cílů memoranda je zlepšit ochranu spotřebitele. Nepozorovali žádnou negativní reakci spotřebitelů¹⁹. Jedna internetová platforma dokonce uvedla, že počet negativních oznámení o prodejích a reklamaci ze strany nespokojených kupujících klesl od počátku roku 2011 o 30 %.

3.7. Vnější komunikace a zvyšování informovanosti

K dosahování cílů memoranda významně přispívají **obchodní sdružení**. Některá sdružení se podílela na budování konstruktivních vztahů mezi držiteli práv a internetovými platformami. Některá obchodní sdružení fakticky prosazují práva svých členů jejich jménem a všechna zároveň zastupují zájmy svých členů a zajišťují koordinaci společných postojů, které přijmou ve vztahu k memorandu jejich jménem, čímž zásadně podporují šíření koncepcí, na nichž memorandum stojí, a vedou své členy k tomu, aby dodržovali jeho principy. Většina obchodních sdružení inzerovala pokrok v souvislosti s memorandem a propagovala jeho výhody aktualizacemi na svých internetových stránkách, v elektronických oběžnicích pro členy a na informačních schůzkách během konferencí.

Signatáři uznali, že je důležité o memorandu a souvisejícím vývoji plně informovat vnitrostátní **orgány**, jež se podílejí na boji proti padělkům na internetu, orgány na ochranu práv duševního vlastnictví i poslance Evropského parlamentu. Všichni zdůrazňovali, že by bylo prospěšné pracovat intenzivněji na zvyšování informovanosti o memorandu v návaznosti na přijetí této zprávy.

Na úrovni EU bylo memorandum o porozumění zmíněno ve sděleních týkajících se příslušných politik²⁰. Také na úrovni členských států se objevily podobné iniciativy²¹.

¹⁸ Typickými příklady jsou nefungující spotřební elektronická zařízení nebo špatně ušité sportovní košile, na které si kupující stěžují u údajného výrobce. Po kontrole vyjde najevo, že daný výrobce tento výrobek nevyrobil a že se jedná o padělek.

¹⁹ K memorandu se nepřipojila žádná organizace na ochranu spotřebitele.

²⁰ COM(2012) 537 final ze dne 26. září 2012: Podpora kulturních a tvůrčích odvětví pro růst a zaměstnanost v EU;

SWD(2012) 286 final ze dne 26. září 2012: Konkurenceschopnost evropských odvětví špičkových výrobků;

COM(2012) 582 final ze dne 10. října 2012: Aktualizace sdělení o průmyslové politice – Silnější evropský průmysl pro růst a hospodářskou obnovu;

COM(2012) 784 final ze dne 18. prosince 2012: Digitální agenda pro Evropu – Digitální růst pro Evropu;

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. prosince 2012 o dotvoření jednotného digitálního trhu. P7-TA(2012)0468, bod 56.

Na mezinárodní úrovni je memorandum o porozumění propagováno na mezinárodních fórech, jako jsou WIPO²² a WTO, jakož i na jednáních s hlavními obchodními partnery EU.

3.8. Měření výsledků memoranda o porozumění

Signatáři poskytli Komisi pro tuto zprávu značné množství údajů o fungování memoranda a jeho vlivu na jejich podnikání. Údaje jsou většinou vzhledem ke svému obchodně citlivému charakteru důvěrné, a nelze je tudíž přímo citovat.

Přes veškeré úsilí **mají všechny internetové platformy na svých internetových stránkách stále nabídky padělaného zboží**. Prodejci padělků se naučili nabízet zboží obratněji tak, aby z internetové nabídky nebylo vždy možné odhadnout, zda se jedná o padělek, nebo pravý výrobek. Z toho vyplývají omezení proaktivních a preventivních opatření založených na klíčových slovech nebo fotografiích a cenách.

Mnoho signatářů investovalo do rozvoje vhodných ukazatelů (tzv. **klíčové výkonnostní ukazatele**), aby mohli měřit pokrok, uplatňování a fungování memoranda o porozumění spolehlivým a transparentním způsobem. Tyto ukazatele musí zohledňovat zvláštnosti rozličných obchodních modelů a druhů zboží a odvětví, proto nebylo možné, aby různí signatáři používali pro měření jednotný soubor ukazatelů. Z toho důvodu se dosud nepodařilo získat souhrnné údaje pro kvantitativní posouzení výsledků memoranda, o nichž by bylo možno informovat.

Ke sledování trendů v nabídkách padělaného zboží na příslušných stránkách internetových platforem použili někteří držitelé práv systematické **programy zkušebních nákupů**, jež byly několikrát za srovnatelných podmínek zopakovány. Tyto programy výrazně pomohly určit trendy.

Jedna internetová platforma uvedla, že od poloviny roku 2011 zaznamenala značný pokles (20 %) počtu **oznámení nedovoleného obsahu** ze strany držitelů práv, což pravděpodobně souvisí se snížením počtu podezřelých nabídek, jež lze nalézt na této platformě. Během stejného období pozorovala, že se téměř zdvojnásobil počet podezřelých produktů odstraněných z vlastní iniciativy v rámci proaktivních a preventivních opatření. Jeden držitel práv uvedl, že v loňském roce zaslaly jeho značky internetovým zprostředkovatelům téměř 120 000 oznámení nedovoleného obsahu, přičemž pouze u 0,005 % z nich šlo o oznámení neoprávněná.

Jiná významná internetová platforma uvedla, že ve třetím čtvrtletí roku 2012 byly **zablokovány nebo vážně omezeny účty** více než 8 600 prodejců, u nichž se zjistilo, že na internet umístili podezřelé nabídky zboží, které neslo značky signatářů memoranda. I když nejsou k dispozici statistiky pro jednotlivé signatáře memoranda za stejné období v předchozích letech, konzervativní extrapolace těchto údajů naznačuje, že ve srovnání s předešlými roky došlo ke zvýšení. Jeden držitel práv uvedl, že od chvíle, kdy se začalo uplatňovat memorandum, snižuje se každé čtvrtletí počet recidivistů o polovinu. Další držitel práv rovněž zmínil značný pokles počtu recidivistů, kteří stále působí na stejných internetových platformách. V květnu 2012 bylo aktivních 15,7 % recidivistů, přičemž v srpnu 2012 jich bylo zaznamenáno jen 5 %.

Vliv memoranda z hlediska počtu nabídek padělků na stránkách internetových platforem nebyl podle signatářů ve všech případech stejně velký. **Jeden držitel práv uvedl, že na jisté významné internetové platformě došlo k trvalému poklesu ze 40 % padělků pro určitou kategorii výrobků na 0 %**. Stejný držitel práv oznámil obecné snížení počtu padělků na

²¹ Například francouzská charta boje proti padělkům na internetu (2009), kterou doplňují zvláštní charty pro inzertní internetové stránky a provozovatele poštovních služeb (2012).

²² http://www.wipo.int/meetings/en/2012/sct_info_net_ge_12/index.html.

stránkách jiné významné internetové platformy. Další držitel práv uvedl, že na stejné internetové platformě došlo k 50% snížení počtu podvodných prodejců a 30% snížení počtu nedovolených nabídek. Jiný držitel práv zjistil, že během jednoho týdne na podzim roku 2012 působilo na jisté internetové platformě přibližně 12 000 jednotlivých prodejců zboží s jeho značkou, přičemž celkem 9 % z nich obchodovalo s padělkami na pěti významných trzích EU. Tyto výsledky ukazují, že prodej padělků se většinou přesouvá na internetové platformy s méně přísnou politikou vymáhání práva (vesměs platformy, jež se nepřipojily k memorandu), což by mohlo znamenat, že memorandum podporuje správnou praxi a musí se rozšířit na nové signatáře, aby bylo i nadále jako dobrovolné opatření účinné.

Pouze jedna internetová platforma sdělila údaje týkající se oznámení o **špatných zkušenostech kupujících** (30% snížení od počátku roku 2011).

Z vyjádření signatářů vyplývá, že jednotlivé společnosti přikládají aktivnímu boji proti padělkům různou důležitost a na jejich prioritách závisí přidělené **finanční a lidské zdroje**. Ochrana značky je nákladná. Jistý držitel práv uvedl, že za opatření na ochranu značky (včetně sledování internetových služeb a oznamování nabídek, jež porušují právo) ročně utratí více než 3 miliony EUR. Jedna internetová platforma hlásila celkové náklady na lidské zdroje přidělené na program boje proti padělkům zhruba ve stejné výši. Další významný držitel práv uvedl roční náklady ve výši 1 milionu EUR. Na druhé straně spektra jiný držitel práv oznámil, že na opatření na ochranu značky ročně vydá jen několik tisíc eur. Zdá se, že značné množství zdrojů do opatření v rámci boje proti padělkům investují internetové platformy. Více platform uvedlo, že do boje proti padělkům je různými způsoby zapojeno přibližně 40 zaměstnanců. Jedna platforma zřídila specializovaný tým pro boj proti padělkům, který poskytuje operační podporu týmu pro vztahy s držiteli práv. Všechny internetové platformy soustavně investují do dalších počítačových funkcí v oblastech, jako je oznamování a odstraňování nedovoleného obsahu, proaktivní a preventivní opatření, sledování recidivistů a jejich oznamování a zákaznická podpora. Vynaložené částky jsou samozřejmě úměrné velikosti a zeměpisné působnosti platformy. Obdobně to platí i v případě jednotlivých držitelů práv.

Několik platform se zmínilo o tom, že investuje poměrně značné množství prostředků do činností ke **zvyšování informovanosti**, mezi něž patří kampaně proti padělkům ve spolupráci s návrháři, vzdělávací semináře pro malé a střední podniky a každoroční konference na téma boje proti padělkům. O lepší informovanost mezi svými členy se aktivně starají také obchodní sdružení. Někteří držitelé práv promluvili o memorandu na veřejných konferencích.

4. DALŠÍ POSTUP

Padělkami na internetu jsou pohyblivý cíl. Technologie a obchodní modely, které padělatelé používají, se neustále mění. Internetové platformy a držitelé práv musí být proto **stále ostražití a pozorní**, aby byli v případě nutnosti připraveni okamžitě vhodným způsobem zasáhnout.

Memorandum o porozumění absolvovalo svou zkušební dobu. Funguje uspokojivě díky odhodlání signatářů, kteří dělají vše pro to, aby fungovalo. Dosud **nebylo zjevně nutné upravovat znění memoranda**. Stávající ustanovení byla formulována tak, aby bylo možné rychle reagovat na nové fenomény. Má-li však být memorandum uznáno jako standardní „správná praxe“, je zde stále možnost určitých zlepšení, pokud jde o jeho operační provádění.

Zdá se, že pokroku v boji proti prodeji padělků lze nejlépe dosáhnout konsolidací již dosažených pozitivních výsledků a dalším zlepšením fungování memoranda. Za tímto účelem budou signatáři pracovat na těchto úkolech:

Prodloužit platnost memoranda a přezkoumat jej po dalších dvou letech

Na základě stávajícího znění memoranda se **signatáři zavázali, že jej budou nadále uplatňovat po další dva roky**²³. Během tohoto období se **signatáři chtějí scházet dvakrát do roka pod záštitou Evropské komise**. Na jaře se uskuteční plenární zasedání s cílem přezkoumat obecné politické otázky. Podzimní zasedání bude klást důraz více na operační otázky²⁴.

Signatáři memoranda a Evropská komise souhlasí, že by měli **pravidelně přezkoumávat**, zda je memorandum stále vhodné pro boj proti nabídkám padělaného zboží na internetu. Komise proto bude mít v plánu provést druhý přezkum ve stejném duchu jako nyní na konci roku 2014. Tou dobou by měl již být stanoven **společný rámec týkající se klíčových výkonnostních ukazatelů**, díky němuž bude možné přesně posoudit, nakolik signatáři memorandum dodržují.

Ze současného hodnocení vyplývá, že stále existují jisté nedostatky při uplatňování memoranda. Signatáři by se měli dále **scházet na dvoustranné úrovni**, aby se mohli navzájem informovat o konkrétních problémech a společně hledat praktická řešení. Kromě toho by se mohla v případě potřeby účinně **rozšířit úloha Komise jako zprostředkovatele** a postupně se vyvinout více v **úlohu prostředníka, který urovnává** konkrétní problémy. To by mohlo být užitečné, pokud jde o citlivé otázky, jež se týkají omezené skupiny signatářů.

Signatáři a Evropská komise společně vypracují **strategii pro lepší komunikaci**, jež by měla pomoci využít plně přínosu memoranda v rámci úsilí o zavedení osvědčených postupů pro boj proti padělkům na internetu ze strany držitelů práv a internetových platforem.

Rozšířit počet signatářů memoranda

Na základě svých dosavadních zkušeností se signatáři dohodli, že by bylo užitečné **rozšířit počet signatářů memoranda** o další internetové platformy, distributory, držitele práv a obchodní sdružení. Rozšíření memoranda přijetím nových signatářů (zejména z dosud nezastoupených odvětví nebo oblastí), kteří jsou ochotni a schopni dodržovat jeho ustanovení, je vnímáno jako nezbytný další krok k zajištění jeho větší účinnosti. Pozornost by se měla soustředit především na společnosti a obchodní sdružení, jež by mohly být potenciálně prospěšné z hlediska dosažení cílů memoranda a jejichž zapojení by znamenalo další přínos.

V zájmu šíření osvědčených postupů a na podporu dodržování memoranda o porozumění se budou signatáři a Evropská komise v případě nutnosti **snažit pomáhat nesignatářským internetovým platformám a držitelům práv** přizpůsobovat jejich obchodní postupy a podpůrné nástroje. V tomto směru by mělo být užitečné i Evropské středisko pro sledování porušování práv duševního vlastnictví.

Aby se dále posílil aspekt memoranda, **jenž se týká ochrany spotřebitele, a při používání memoranda se důsledně chránila základní práva**, bude Komise nadále usilovat o zapojení – a nejlépe plnou účast – reprezentativních organizací spotřebitelů a skupin na ochranu občanských práv. O hledání nových způsobů lepší ochrany spotřebitele nad rámec toho, co již bylo dohodnuto v memorandu, by se měli pokusit také internetové platformy a držitelé práv.

²³ Podle článku 44 memoranda o porozumění může kterýkoli signatář kdykoli oznámit dalším signatářům a Evropské komisi ukončení své účasti na memorandu.

²⁴ Článek 42 memoranda o porozumění předpokládá, že memorandum lze po skončení období pro posouzení prodloužit na neurčitou dobu, přičemž dvakrát do roka se budou pořádat zasedání a Komise bude pravidelně vypracovávat zprávu o fungování memoranda.

Příloha: Seznam internetových stránek a obchodních značek, na něž se vztahuje memorandum o porozumění

Obchodní značky, na něž se vztahuje memorandum o porozumění

Skupina Adidas

1. Adidas
2. Y-3
3. Reebok
4. Rockport
5. Taylor Made
6. CCM

Skupina Allianz Amer Sports

1. ARC'TERYX
2. MAVIC
3. SALOMON
4. SUUNTO
5. PRECOR
6. ATOMIC
7. WILSON
8. BONFIRE

Burberry

1. Burberry

Gant

1. GANT
2. GANT RUGGER

Lacoste

1. Lacoste

Skupina Lego

1. Lego

Skupina LVMH

1. Louis Vuitton
2. Dior Couture

Mattel, Inc.

1. Barbie

2. Hot Wheels
3. Fisher-Price
4. Matchbox
5. Corolle
6. UNO
7. Scrabble
8. Monster High

Microsoft

1. Microsoft
2. XBOX
3. Microsoft Windows
4. Microsoft Office
5. Microsoft Windows Server

Nike

1. NIKE
2. CONVERSE
3. UMBRO

Nokia

1. NOKIA
2. CONNECTING PEOPLE
3. VERTU
4. V

Procter & Gamble

1. Gillette
2. OralB
3. Olay

Richemont

1. Alfred Dunhill
2. Azzedine Alaia
3. Baume Mercier
4. Cartier
5. Chloe
6. IWC
7. Jaeger LeCoultre
8. Lancel
9. Lange & Sohne
10. Montblanc
11. Panerai
12. Piaget
13. Purdey
14. Roger Dubuis
15. Shanghai Tang
16. Vacheron Constantin

17. Van Cleef & Arpels

Unilever

1. Dove
2. Axe/Lynx
3. Sure/Rexona
4. Vaseline
5. Pond's
6. Radox
7. Duschdas
8. St Ives
9. Persil (pouze Spojené království, Irsko, Francie; jinde tuto značku vlastní společnost Henkel)
10. Surf
11. Omo
12. Comfort
13. Cif
14. Sunsilk
15. VO5
16. TRESemmé
17. Nexxus
18. Brylcreem
19. Knorr
20. Lipton
21. PG Tips
22. Slimfast
23. Signal
24. Close Up
25. Prodent
26. Mentadent
27. Pepsodent
28. Zwitsal
29. Fissan

Internetové stránky, na něž se vztahuje memorandum o porozumění

Skupina MIH

1. allegro.pl
2. aukro.bg
3. aukro.cz
4. aukro.sk
5. osta.ee
6. qxl.dk
7. qxl.no
8. ricardo.ch
9. ricardo.gr
10. teszvesz.hu
11. tuktuk.lt
12. vatera.hu

eBay

1. ebay.at
2. ebay.be
3. ebay.ch
4. ebay.cz
5. ebay.de
6. eim.ebay.dk
7. eim.ebay.fi
8. ebay.fr (s výjimkou Petites Annonces)
9. eim.ebay.gr
10. eim.ebay.hu
11. ebay.ie
12. ebay.it/classico (s výjimkou inzerátů)
13. ebay.nl
14. eim.ebay.no
15. ebay.pl
16. eim.ebay.pt
17. ebay.es/classico (s výjimkou inzerátů)
18. eim.eBay.se
19. ebay.co.uk

Price Minister/ Rakuten

1. <http://www.priceminister.com>
2. <http://www.priceminister.fr>
3. <http://www.priceminister.es>

Amazon

1. amazon.co.uk
2. amazon.fr
3. amazon.de
4. amazon.it
5. Amazon.es.